

นวัตกรรมการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม: New Normal*

Innovation of Administration in the Prapariyatidhamma School: New Normal

พระครูวินัยธรวรวิทย์ เตชธมฺโม และพระฮอนด้า เข้มมา
Phrakhruwinaithon Worawuth Techathammo and Phra Honda Khemma
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
Mahschulalongkornrajavidyalaya, Khon Kaen Campus, Thailand
Corresponding Author, E-mail: worawuth2018@gmail.com

บทคัดย่อ

นวัตกรรมการบริหารโรงเรียน ยุค New Normal ถือเป็นการบริหารแนวใหม่ เพื่อให้ผู้บริหารรู้จักวิธีการบริหารจัดการหรือการดำเนินชีวิตแบบใหม่ที่แตกต่างจากอดีต นวัตกรรมจึงมีการพัฒนาและเกิดขึ้นใหม่อยู่เรื่อยๆ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้อง มีความรู้ ความเข้าใจ ในเครื่องมือที่จะใช้ในการบริหารจัดการ นวัตกรรม ซึ่งในการบริหารโรงเรียนให้ไปสู่เป้าหมายในปัจจุบันนี้ ผู้บริหารจำเป็นต้องนำนวัตกรรมมาเป็นส่วนหนึ่งในการบริหาร และให้บุคลากรในโรงเรียนอบรมเรื่องการใช้สื่อการสอนต่างๆ รวมถึงเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เข้ามามีบทบาททางสังคมด้วย ดังนั้น การบริหารโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารและบุคลากรจะต้องมีองค์ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมในการบริหารจัดการโรงเรียน สามารถปฏิบัติเป็น ถ่ายทอดได้และรองรับนวัตกรรมที่เกิดขึ้นใหม่ในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

คำสำคัญ: นวัตกรรม; การบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม; New Normal

Abstract

The school administration innovation under new normal is a new way of an administration of the administrator to know the new methodology of managing or perusing the new life that different that the past. New innovation is under developing and becoming essential in the present society, therefore the administrator needs to know

*ได้รับบทความ: 25 มีนาคม 2565; แก้ไขบทความ: 16 พฤศจิกายน 2565; ตอรับตีพิมพ์: 29 ธันวาคม 2565
Received: March 25, 2022; Revised: November 16, 2022; Accepted: December 29, 2022

and understand the tools to manage those new innovations. The school management to achieve the goals, the administrator needs to depend on new innovation by convincing the personals to participate in Training on how to use the media and new technology that existing in the society for teaching Therefore, for the success in school the school administrator needs to have body of knowledge on new innovation to manage the schools that able to practice and transfer those new innovation success fully and effectively for the future.

Keywords: Innovation; An administration of Prapariyattidhamma Schools; New Normal

1. บทนำ

วิถีใหม่ หรือ New normal เป็นการดำเนินการปฏิบัติต่างๆ ที่ไม่คุ้นเคย หรือไม่รู้จัก ไม่เคยใช้ แต่จำเป็นต้องใช้ และมีใช้กันทั่วไป จนเป็นปกติ ซึ่งแต่เดิมไม่ค่อยได้พบเห็น กลายมาเป็นสิ่งที่พบเห็นกัน จนคุ้นเคยเป็นเรื่องธรรมดา วิกฤติการณ์โควิด 19 สร้างปัญหาในการดำรงชีวิตเป็นอย่างมากไม่ว่าจะเป็น การบริหารงานในสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การทำงาน และการเดินทางโดยรถโดยสารสาธารณะ ก็ต้องมีการปรับตัว แม้กระทั่งการออกนอกบ้าน หรือการอยู่ในบ้าน ทำให้สถานศึกษาเปลี่ยนแปลงมาใช้ระบบดิจิทัลที่ทันสมัย เช่น การประชุมออนไลน์ การเรียนการสอนออนไลน์ การเรียนที่บ้าน การทำงานที่บ้าน และที่สำคัญสามารถเปลี่ยนวิถีการบริหารงานมาสู่การใช้ดิจิทัลมากขึ้น

นวัตกรรม (Innovation) เป็นการปฏิบัติและการกระทำสิ่งใหม่ๆ ที่ไม่เคยมีมาก่อนหรือการพัฒนา ดัดแปลงจากของเดิมให้ดียิ่งขึ้น แปรจากเดิมซึ่งก็อาจจะเป็นความคิด วิธีการ อุปกรณ์ และเมื่อนำมาใช้ งานก็ทำให้งานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เมื่อนำนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารโรงเรียนเราก็เรียกว่า นวัตกรรมการบริหารโรงเรียน

ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการบริหาร และมีเครื่องมือในการบริหารจัดการ นวัตกรรม และเป็นเครื่องมือประเภทหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียนไปสู่ เป้าหมาย การบริหารสถานศึกษาแนวใหม่จึงจำเป็นต้องนำนวัตกรรม มาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ เพื่อให้โรงเรียนมีหลักการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

2. New Normal

1. ความหมายของ New Normal

มาลี บุญศิริพันธ์ ระบุว่า New Normal หมายถึง ความปกติใหม่ หรือฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีตอันเนื่องมาจากมีบางสิ่งมากระทบ จนแบบแผนและ

แนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไม่คุ้นเคย

รูปแบบวิถีชีวิตใหม่นี้ ประกอบด้วยวิถีคิด วิถีเรียนรู้ วิธีสื่อสาร วิถีปฏิบัติและการจัดการ การใช้ชีวิตแบบใหม่เกิดขึ้นหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงและรุนแรงอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำให้มนุษย์ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบันมากกว่าจะดำรงรักษาวิถีดั้งเดิมหรือหวนหาถึงอดีต

ในมุมมองทางเศรษฐศาสตร์และธุรกิจ หลังวิกฤตเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลกในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21 (ค.ศ. 2007-2008) ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบเศรษฐกิจครั้งใหญ่ การจัดการบางอย่างซึ่งแต่เดิมเคยถูกมองว่าผิดปกติ ได้กลับกลายมาเป็นสิ่งที่พบเห็นกันได้ทั่วไป และถูกนำมาใช้ในบริบทอื่นๆ อย่างเช่น ด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อสื่อสารและทำความเข้าใจถึงสภาวะการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศซึ่งมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของมนุษย์เช่นอุณหภูมิที่สูงขึ้นและความเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคโควิด-19 หรือโคโรนาไวรัส ช่วงปลาย พ.ศ. 2562 ถึง พ.ศ. 2563 ซึ่งเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรงจนแพร่กระจายไปในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ผู้คนเจ็บป่วยและล้มตายจำนวนมาก จนกลายเป็นความสูญเสียอย่างใหญ่หลวงอีกครั้งหนึ่งของมนุษยชาติ มนุษย์จำเป็นต้องป้องกันตนเองเพื่อให้มีชีวิตรอดด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดำรงชีวิตที่ผิดไปจากวิถีเดิมๆ

โดยสร้างเสริมปรับหาวิธีการดำรงชีวิตแบบใหม่เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อควบคู่ไปกับความพยายามรักษาและฟื้นฟูศักยภาพทางเศรษฐกิจและธุรกิจ นำไปสู่การสรรค์สร้างสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ เทคโนโลยีใหม่ๆ มีการปรับแนวคิด วิสัยทัศน์ วิธีการจัดการ ตลอดจนพฤติกรรมที่เคยทำมาเป็นกิจวัตรเกิดการบ่เบนออกจากความคุ้นเคยอันเป็นปกติมาแต่เดิมในหลายมิติ ทั้งในด้านอาหาร การแต่งกาย การรักษาสุขอนามัย การศึกษาเล่าเรียน การสื่อสาร การทำธุรกิจ ฯลฯ ซึ่งสิ่งใหม่เหล่านี้ได้กลายเป็นความปกติใหม่ๆ จนในที่สุด เมื่อเวลาผ่านไปจนทำให้เกิดความคุ้นชินก็จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตปกติของผู้คนในสังคม (Workpointtoday, 2022)

2. การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในยุค New Normal

2.1 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต จะมีบทบาทมากขึ้นในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนออนไลน์หรือการทำงานที่บ้าน การประชุมออนไลน์ การสั่งซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค การทำธุรกรรมทางการเงิน หรือการดูละคร ดูหนังผ่านทางออนไลน์ ซึ่งเป็นสิ่งที่เห็นชัดมากขึ้นแล้วในขณะนี้

2.2 การเว้นระยะห่างทางสังคม จะกลายเป็นความปกติใหม่ของสังคมเช่นกัน ผู้คนจะลดการปฏิสัมพันธ์ไปในสถานที่สาธารณะน้อยลง เน้นการทำกิจกรรมที่บ้านมากขึ้น ลดการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศและต่างประเทศ

2.3 เทรนด์เรื่องการใส่ใจสุขภาพ ผู้คนจะให้ความสำคัญกับสุขภาพต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็นการใส่หน้ากากอนามัยทุกครั้งที่ออกจากบ้านเป็นเรื่องปกติ การใช้เจลล้างมือ และสังเกตตัวเองเมื่อไม่สบาย

2.4 การจับจ่ายใช้สอย การตัดสินใจลงทุน จะเป็นไปด้วยความระมัดระวังมากขึ้น เพราะยังไม่แน่ใจกับเศรษฐกิจ ลดการใช้จ่ายสินค้าฟุ่มเฟือย และหันมาซื้อประกันสุขภาพกันมากขึ้น (ข่าวไทยพีบีเอส, 2564)

สรุป New Normal หมายถึง การดำเนินชีวิตแบบใหม่ที่แตกต่างจากอดีต เช่น การบริหารจัดการองค์กร พฤติกรรมการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต การเว้นระยะห่างทางสังคม การจับจ่ายใช้สอยในชีวิตประจำวัน และการให้ความสำคัญในเรื่องสุขภาพมากยิ่งขึ้น

3. นวัตกรรม (Innovation)

ความหมายของนวัตกรรม (Innovation) มีรากศัพท์มาจาก Innovare ในภาษาละติน แปลว่า ทำสิ่งใหม่ขึ้นมา ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของคำ ว่า นวัตกรรม ที่รูปศัพท์เดิมมาจากภาษาบาลี คือ นว + อตต + กรรม กล่าวคือ นว แปลว่าใหม่ อตต แปลว่า ตัวเองและกรรม แปลว่า การกระทำเมื่อนำคำ นว มาสนธิ กับอตต จึงเป็น นวัตกรรม และเมื่อรวมคำ นวัตกรรม มาสมาส กับกรรม จึงเป็นคำ ว่า นวัตกรรม แปลตามรากศัพท์เดิมว่า การกระทำที่ใหม่ของตนเอง หรือการกระทำของตนเองใหม่

Thomas Hughes (2022) นวัตกรรม เป็นการนำวิธีการใหม่ๆ มาปฏิบัติหลังจากได้ผ่านการทดลอง หรือได้รับการพัฒนามาเป็นขั้นๆ แล้ว โดยมีขั้นตอนตามลำดับ คือ การคิดค้น การพัฒนา และนำไปปฏิบัติจริง ซึ่งมีความแตกต่างจากการปฏิบัติเดิมที่เคยปฏิบัติมา

กิริติ ยศยิ่งยง (2552) นวัตกรรม เป็นกระบวนการสร้างสรรค์ คิดค้น พัฒนา สามารถนำไปปฏิบัติจริง และมีการเผยแพร่ออกสู่ชุมชน ในลักษณะเป็นของใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน หรือของเก่าที่มีอยู่แต่เดิม แต่ได้รับการปรับปรุงเสริมแต่งพัฒนาขึ้นใหม่ให้มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ สามารถนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ได้

Damanpour (1987) ได้ให้ความหมายว่า “นวัตกรรม” ในแง่มุมของนวัตกรรม องค์กร หมายถึง สิ่งใหม่ที่ถูกพัฒนาขึ้นมาใช้ในองค์กร และเป็นที่ยอมรับของคนในองค์กร

สรุป นวัตกรรม (Innovation) หมายถึง การปฏิบัติจัดทำหรือการกระทำสิ่งใหม่ๆ ที่ไม่เคยมีมาก่อนหรือการพัฒนาดัดแปลงจากของเดิมให้ดียิ่งขึ้น ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

4. นวัตกรรมทางการศึกษาและการบริหารการศึกษา ยุค New normal

1. เทคโนโลยีการศึกษาในฐานะองค์ความรู้ในประเทศไทย เทคโนโลยีทางการศึกษาในฐานะที่เป็นองค์ความรู้พบได้จากการที่มหาวิทยาลัยต่างเปิดสอนวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ทั้งในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก โดยระดับปริญญาตรีมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อไปปฏิบัติงานในลักษณะนักปฏิบัติในสถาบันการศึกษาและองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน สำหรับระดับปริญญาโทและปริญญาเอก มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาที่เป็นทั้งนักออกแบบ

นักจัดการระบบ ผู้ควบคุมการผลิตและการใช้สื่อต่างๆ เนื้อหาที่สอนจะครอบคลุมถึงแนวคิดพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา สื่อทางการศึกษาที่จะครอบคลุมงานทางด้านกราฟิก เครื่องฉายต่างๆ เครื่องเสียง ภาพยนตร์ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ การใช้สื่อโทรคมนาคมเพื่อการศึกษา เช่น การใช้โทรศัพท์เพื่อการศึกษา การใช้วิดีโอเทป การใช้ดาวเทียม การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา

2. เทคโนโลยีการศึกษาในฐานะเครื่องมือในการบริหาร ในฐานะเครื่องมือทางการบริหาร เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญซึ่งจำแนกได้ ดังนี้

2.1 เป็นเครื่องมือในด้านการบริหารองค์กร เพื่อให้ดำเนินงานตามวิธีระบบและบรรลุมัตถุประสงค์ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะจัดการเกี่ยวกับ ดังนี้ (1) การกำหนดจุดมุ่งหมายและนโยบายเกี่ยวกับบทบาท มัตถุประสงค์ การเรียนการสอน ตัวผู้เรียน และการจัดทรัพยากรการเรียน ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกัน (2) การให้การสนับสนุน จะต้องมีการวางแผนการจัดหาทรัพยากร ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งการวางแผนปฏิบัติงานและการประเมินผลงาน (3) การจัดการที่มีประสิทธิภาพ (4) การสร้างความประสานสัมพันธ์ให้มีการร่วมมือในการปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานย่อยในองค์กร ตลอดจนวิธีการเผยแพร่ข่าวสารและการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้การปฏิบัติงานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและสำเร็จตามวัตถุประสงค์

2.2 การเป็นเครื่องมือด้านธุรการ ได้แก่ การผลิตเอกสาร การนัดหมาย การทำ ทะเบียนนักศึกษา ทะเบียนครุภัณฑ์ การทำบัญชีการเงิน และการควบคุมงบประมาณ

2.3 ด้านการบริหารงานบุคลากร เป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานบุคลากรเพื่อการแต่งตั้งบุคลากรเข้ารับตำแหน่งให้เหมาะสมกับหน้าที่ โดยสอดคล้องกับความสามารถของแต่ละบุคคล ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากการแต่งตั้งแล้วเทคโนโลยียังสามารถใช้ในการสรรหา การคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การนิเทศงาน การบำรุงขวัญการทำงาน สวัสดิการ และการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

2.4 การบริหารวิชาการ จะใช้เทคโนโลยีในการเก็บทะเบียนผลการเรียน การวัดและการประเมินผล พร้อมทั้งการรายงานผลการเรียนด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ โดยการผลิตสื่อต่างๆ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์กิจการของสถาบันการศึกษา และการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสถาบันการศึกษากับชุมชน

3. เทคโนโลยีการศึกษาในฐานะเครื่องมือทางวิชาการ สถาบันการศึกษาใช้เทคโนโลยีการศึกษาใน 2 ลักษณะ คือ ยึดสื่อคนเป็นกลางกับยึดสื่อสิ่งของเป็นหลัก

การยึดสื่อคนเป็นหลัก หมายถึง การให้ครู อาจารย์ เป็นแหล่งความรู้หลัก แล้วใช้สื่อสิ่งของเสริมการสอนของครู เป็นวิธีที่พบเห็นทั่วไปในสถาบันการศึกษาแบบปิดที่ใช้ระบบการเรียนการสอนแบบผู้เรียนกับผู้สอนเผชิญหน้ากัน

การยึดสื่อสิ่งของเป็นหลัก การใช้รูปแบบนี้ตั้งอยู่บนความเชื่อที่ว่า การเรียนรู้อาจเกิดขึ้นได้โดยที่ผู้เรียนไม่ต้องเผชิญหน้ากับผู้สอน แต่อาจเรียนได้จากสื่อประสมประเภทต่างๆ ในรูปของการศึกษาทางไกล โดยทั่วไปการใช้ในลักษณะนี้จะพบในมหาวิทยาลัยแบบเปิด ซึ่งมีการใช้อยู่ 3 ลักษณะ คือ 1) การใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นแกน เสริมด้วยสื่อโสตทัศน (AV Media) รายการวิทยุ กระจายเสียงรายการวิทยุโทรทัศน์ การสอนเสริม และสื่อโทรคมนาคม เป็นต้น เช่นที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชและมหาวิทยาลัยเปิดแห่งอังกฤษ เป็นต้น 2) การใช้สื่อวิทยุหรือโทรทัศน์เป็นแกน โดยใช้วิทยุหรือโทรทัศน์เป็นสื่อ ใช้กันที่มหาวิทยาลัยทางอากาศของญี่ปุ่นและมหาวิทยาลัยทางโทรทัศน์ของประเทศจีน 3) การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือคอมพิวเตอร์เป็นแกน เช่น ที่มหาวิทยาลัยเปิดในสหรัฐอเมริกา เป็นต้นนอกจากนี้ ใน ปัจจุบันการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ยังเป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายใน มหาวิทยาลัยแบบปิดทั้งในอเมริกาและยุโรป โดยระบบที่เราเรียกว่า e-Learning

4. เทคโนโลยีการศึกษาในฐานะทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ทรัพยากรการเรียนรู้ หมายถึง ทรัพยากรทุกชนิดที่ผู้เรียนสามารถใช้แบบเชิงเดี่ยวหรือแบบผสมอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ซึ่งได้แก่ 1) ข้อเสนอเทศ/ข่าวสาร คือข้อเท็จจริงที่ได้ประมวลและจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบพร้อมที่จะถ่ายทอดสู่บุคคลที่สนใจ 2) บุคคล (People) บุคลากรแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือกลุ่มที่ทำหน้าที่รวบรวมและจัดระบบการเก็บข้อเสนอเทศและข่าวสาร กลุ่มที่สองคือคณะบุคคลที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานและทำหน้าที่ในการถ่ายทอดข้อเสนอเทศและข่าวสาร ซึ่งได้แก่ ครู นักการศึกษา นักวิชาการ 3) ผู้เชี่ยวชาญ คือบุคลากรที่เตรียมงาน ปรับปรุง ผลิต ดำเนินการประเมินผลและพัฒนาเพื่อให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ 4) วัสดุ ได้แก่ สิ่งของ จำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ (1) ประเภทที่บรรจุหรือบันทึกข่าวสารที่จะต้องถ่ายทอดด้วยเครื่องมืออื่น เช่น แผ่นเสียง ฟิล์มสตริป สไลด์ ภาพยนตร์ วิดีโอเทป ไมโครฟิล์ม ไมโครฟิช ฯลฯ (2) ประเภทที่ตัวของมันเองสามารถใช้งานได้เลยโดยไม่ต้องอาศัยเครื่องมืออื่น เช่น แผนที่ลูกโลก หนังสือ ของจริง ของจำลอง ฯลฯ 5) เครื่องมือ คืออุปกรณ์ที่เป็นตัวถ่ายทอดข่าวสารที่บรรจุหรือบันทึกไว้ในวัสดุ ส่วนมากจะเป็นเครื่องกลไกไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ บางอย่างก็ไม่จำเป็นต้องเป็นเครื่องกลไกที่ใช้ไฟฟ้าหรือเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องบันทึกภาพ เครื่องฉายภาพทึบแสง กล้องถ่ายรูป กล้องถ่ายภาพยนตร์ กล้องโทรทัศน์ เครื่องพิมพ์ และอ่านไมโครฟิล์ม/ไมโครชิพ 6) เทคนิค เป็นกลวิธีในการถ่ายทอดข่าวสารหรือเสนอเนื้อหาวิชาความรู้ให้แก่ผู้เรียน ได้แก่ (1) เทคนิคทั่วไป (General technique) ได้แก่ เทคนิคการสอนแบบต่างๆ เช่น การสาธิต การสังเกต การอภิปราย การแสดงนาฏการ การบรรยาย การสาธิต การฝึกปฏิบัติการเรียน แบบแก้ปัญหาหรือแบบค้นพบ และแบบสอบสวนและสืบสวน การเรียนการสอนแบบโปรแกรม สถานการณ์จำลองเกมต่างๆ การเรียนการสอนแบบโครงการ ฯลฯ (2) เทคนิคการใช้ทรัพยากร (Resource-based technique) ได้แก่ การศึกษานอกสถานที่ การใช้ทรัพยากรชุมชน การจัดห้องเรียน (3) เทคนิคการใช้วัสดุและเครื่องมือ

ได้แก่ กลวิธีการใช้วัสดุและเครื่องมือในการจัดการศึกษาและการเรียนการสอน เช่น ใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนการสอน เทคนิคการใช้สื่อประสมเพื่อให้ผู้เรียนได้ความคิดรวบยอดที่กระจ่างจากตัวอย่าง หรือ การแสดงด้วยสื่อหลายชนิด

5. เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาในฐานะเครื่องมือในการพัฒนาบุคลากร ในการพัฒนาบุคลากร การอบรมเป็นวิธีการหนึ่งที่สถาบันการศึกษาและองค์กรต่างๆ ใช้กันอย่างแพร่หลายในฐานะเครื่องมือในด้านการพัฒนาบุคลากร หน่วยงานที่จัดอบรมจะต้องรู้ว่าหัวข้อในการจัดอบรมได้แก่หัวข้ออะไร ส่วนผู้สอนก็ต้องรู้ว่าในบรรดาเทคนิคการสอนต่างๆ ที่ใช้กันอยู่นั้นต้องใช้เทคนิคการสอนแบบใดจึงจะเหมาะสม และจะจัดสภาพแวดล้อมของห้องอบรมอย่างไร เช่น ระบบแสง ระบบเสียง ระบบควบคุมอุณหภูมิ จะจัดที่นั่งของผู้เข้าอบรมแบบไหน แบบวงกลม ครึ่งวงกลม สี่เหลี่ยมผืนผ้า สี่เหลี่ยมจัตุรัส รูปตัว U หรือจัดเป็นกลุ่มๆ และจะใช้สื่อดิจิทัลอุปกรณ์ประเภทไหน เช่น โปรเจคเตอร์ จอภาพ เครื่องเล่นเทป เครื่องคอมพิวเตอร์ หรือเครื่องฉายสไลด์

6. เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาในฐานะเครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้ ดังที่กล่าวแล้วว่า การเรียนรู้ของมนุษย์เกิดขึ้นได้จากการฟัง การอ่าน การเห็น และการสัมผัส ดังนั้น เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาจึงสามารถสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ 3 วิธี คือ 1) นำหลักสูตรซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานที่เข้าใจเข้าสู่ห้องเรียน นั่นคือ หลักสูตรจะเกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนโดยตรง นักเรียนจะค้นหาปัญหาของเขาเอง ทดสอบความคิด รับข้อมูลย้อนกลับ และทำงานร่วมกับนักเรียนคนอื่นๆ หรือฝึกหัดนอกห้องเรียน 2) จัดหาเครื่องมือซึ่งจะกระตุ้นการเรียนรู้ สนับสนุนการคิดและการแก้ปัญหา กำหนดรูปแบบของกิจกรรมและแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติ 3) ให้โอกาสแก่นักเรียนและครูมากขึ้นในการให้ข้อมูลย้อนกลับ รวมทั้งข้อมูลทั้งหลายที่นักเรียนประเมินเกี่ยวกับคุณภาพของความคิดและผลผลิตของเขา ให้โอกาสนักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับนักวิทยาศาสตร์ รับข้อมูลย้อนกลับจากแหล่งต่างๆ รวมทั้งเพื่อนของเขา และผู้ที่มีประสบการณ์ในเชิงวิชาการในสิ่งที่เขาจำเป็นต้องปรับปรุง (วุทธิศักดิ์ โกชนุกู, 2564)

สรุป นวัตกรรมทางการศึกษาและการบริหารการศึกษา คือการดำเนินการให้องค์กรพร้อมที่จะเป็น องค์กรแห่งนวัตกรรม เป็นปัจจัยที่สำคัญในการนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อในการบริหาร ซึ่งในยุค New Normal หากองค์กรไม่มีความพร้อมในการรองรับนวัตกรรมทั้งในด้านบุคลากรและบริหารการจัดการต่างๆขององค์กร ก็ไม่สามารถนำนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยและบริบทต่างๆอีกหลายประการ ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากร ทีมงานต้องมีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมในการบริหารที่นำมาใช้ สามารถปฏิบัติได้ ถ้ายทอดเป็น และสถานศึกษาต้องมีความพร้อมในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม ในการรองรับนวัตกรรมเพื่อการบริหารสถานศึกษาต่อไป

5. ความเป็นมาและการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม

การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์ไทยนั้นเกิดขึ้นหลังจากโรงเรียนวิสามนัญศึกษาสำนักเรียนวัดถูกยกเลิกตามมติเถรสมาคมแล้วนักเรียนที่เรียนอยู่ก็ดิ้นรนหาที่เรียนใหม่ขณะนั้นมีโรงเรียนราษฎร์ของวัดซึ่งตั้งขึ้นโดยระเบียบกระทรวงศึกษาธิการนักเรียนส่วนมากก็เข้าเรียนที่โรงเรียนราษฎร์ของวัดบ้าง สมครสอบเทียบบ้าง เข้าเป็นนักเรียนผู้ใหญ่บ้างในขณะเดียวกันนั้นได้มีผู้แทนราษฎรคือ นายอุยธ ฝ้ายคุณวงศ์ ส.ส.มหาสารคามกับคณะยื่นเรื่องราวขอให้พระภิกษุสามเณรและกระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเรื่องมายังกรมการศาสนาซึ่งกองศาสนศึกษาเป็นเจ้าหน้าที่ในเรื่องนี้โดยตรงได้มีการประชุมพิจารณากันในระดับเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องของกรมการศาสนาและต่างกรมลงความเห็นว่าควรจะต้องตั้งโรงเรียนสนองความต้องการของพระภิกษุสามเณรให้ได้เรียนทั้งวิชาธรรมและวิชาสามัญควบคู่กันไปโดยไม่มีการสมทบสอบ ให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้สอบเองจากการประชุมระดับเจ้าหน้าที่นี้ได้เสนอกระทรวงเห็นชอบได้ตั้งคณะกรรมการขึ้น โดยมี นายจรูญวงศ์ สายันท์ อธิบดีกรมวิชาการในขณะนั้นเป็นประธานและคณะกรรมการต่างๆ ผู้แทนมหาวิทยาลัย ผู้แทนมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและผู้แทนกรมการศาสนา ยกร่างระเบียบหลักสูตรวิธีการวัดผลในระดับชั้นป.7, ม.ศ.3, ม.ศ.5 และให้ชื่อโรงเรียนนี้ว่า “โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา” (กองศาสนศึกษา, 2527)

โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษานี้ย่อมเป็นฐานรองรับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่อไปเป็นรายการศึกษาที่จะขึ้นสู่ระดับมหาวิทยาลัยและประกาศนียบัตรมีศักดิ์และสิทธิ์เช่นเดียวกับโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทุกประการจึงมีผู้นิยมตั้งและเรียนมากขึ้นตามลำดับ (มานพ ผลไพรินทร์, 2553) ฉะนั้นกระทรวงศึกษาธิการอาศัยอำนาจตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 266 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 ได้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2514 ขึ้นเพื่อให้เป็นการศึกษาแบบประยุกต์เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2514 ในปี พ.ศ. 2545 ฝ่ายการศึกษาพระปริยัติธรรมกองศาสนศึกษากรมการศาสนาได้สำรวจจำนวนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาทั่วประเทศทั้งหมด 406 โรงซึ่งสามารถแบ่งตามขนาดของโรงเรียนได้ดังนี้ (ฝ่ายการศึกษาพระปริยัติธรรม, 2546)

- (1) โรงเรียนขนาดเล็ก (ต่ำกว่า 200 รูป) จำนวน 282 โรงเรียน
- (2) โรงเรียนขนาดกลาง (200-499รูป) จำนวน 107 โรงเรียน
- (3) โรงเรียนขนาดใหญ่ (500 รูปขึ้นไป) จำนวน 17 โรงเรียน

การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้พระภิกษุสามเณรได้เรียนรู้ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ (เจริญผล สุวรรณโชติ, 2536) ซึ่งปัจจุบันสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบการศึกษาของสงฆ์ประเภทนี้ ภายใต้การควบคุมของสภาการศึกษาคณะสงฆ์ ซึ่งมีสมเด็จพระสังฆราชเป็นประธาน และยังมีคณะกรรมการการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ

ศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1. สภาการศึกษาสงฆ์ เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งของมหาเถรสมาคมเมื่อพ.ศ. 2512 ประกอบด้วยสมเด็จพระสังฆราชทรงเป็นประธาน แม่กองบาลีและแม่กองธรรมสนามหลวงเป็นรองประธาน 2 รูป นายกสภามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อธิการบดีสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย เลขาธิการมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เลขาธิการสภาการศึกษาของคณะสงฆ์ และผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน 9 ท่าน ที่สมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งตามคำกราบทูลของสภาการศึกษาของคณะสงฆ์หน้าที่สำคัญของสภาการศึกษาของคณะสงฆ์คือควบคุมและส่งเสริมการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ โดยมีอำนาจพิจารณาให้ความเห็นชอบนโยบายงานโครงการต่างๆนอกจากนี้ยังมีหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตรและแบบเรียนตามโครงการศึกษาทุกระดับพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาตลอดจนพิจารณาเรื่องอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตามที่มหาเถรสมาคมมอบหมายทั้งนี้อำนาจแต่งตั้งกรรมการทำหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งเกี่ยวกับการศึกษาอีกด้วย (กิตติ ชีรศานต์, 2539)

2. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (2564) เป็นหน่วยงานที่สร้างขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ปีพุทธศักราช 2545 ซึ่งมีฐานะเป็นกรมขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีโดยให้อำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ 1) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ กฎหมายว่าด้วยการกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จการศึกษาวิชาการพระพุทธศาสนา รวมทั้งกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง 2) รับสนองงานประสานงานและถวายการสนับสนุนกิจการของคณะสงฆ์การบริหารการปกครอง 3) เสนอแนวทางกำหนดนโยบายและมาตรการในการคุ้มครองพระพุทธศาสนา 4) ส่งเสริมดูแลรักษาและทำนุบำรุงศาสนสถานและศาสนวัตถุทางพระพุทธศาสนา 5) ดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติกลางทางพระพุทธศาสนา 6) พัฒนาพุทธมณฑลให้เป็นศูนย์กลางทางพระพุทธศาสนา 7) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย 8) ทำนุบำรุงส่งเสริมการพุทธศาสนศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้คู่คุณธรรม 9) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานหรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย สำหรับหน่วยงานราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาตินั้นประกอบด้วยกองกลางกองพุทธศาสนศึกษา กองพุทธศาสนสถาน สำนักงานพุทธมณฑล สำนักงานศาสนสมบัติ สำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม

3. กองพุทธศาสนศึกษา เป็นหน่วยงานที่สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติที่ทำหน้าดูแลการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาโดยตรงซึ่งมีหน้าที่ ดังนี้ 1) ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมดูแลจัดการศึกษาวิชาการพระพุทธศาสนา การจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาและรับผิดชอบงานการศึกษาของคณะสงฆ์ การศึกษาสังเคราะห์และการศึกษาอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการศาสนา 2) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำสื่อการเรียนการสอนด้านศาสนวิเคราะห์ทางวิชาการต่างๆ เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาเป็นแหล่งความรู้ที่เป็นระบบและอ้างอิงได้ 3) สนับสนุนการ

พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาทุกระดับรวมทั้งการนิเทศติดตามและประเมินผลการศึกษาทุกประเภท 4) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2546)

4. คณะกรรมการการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา คณะกรรมการการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาประกอบด้วยอธิบดีกรมการศาสนาเป็นประธาน ผู้แทนกรมสามัญศึกษา ผู้แทนกรมวิชาการ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผู้แทนกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจำนวนไม่เกิน 4 ท่าน เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการกองศาสนศึกษากรมการศาสนาเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษามีอำนาจหน้าที่ดังนี้ 1) กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุน 2) กำหนดนโยบายและแผนเพื่อพัฒนาโรงเรียน 3) พิจารณาวินิจฉัยคำร้องทุกข์ของผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ผู้อำนวยการ ครู และเจ้าหน้าที่ 4) ควบคุมดูแลการจัดการศึกษาให้มีการศึกษาพระปริยัติธรรมเป็นหลักและป้องกันมิให้มีการเปลี่ยนแปลงพระธรรมวินัยให้ผิดไปจากพระบาลีในพระไตรปิฎก 5) ให้คำแนะนำส่งเสริมการจัดการศึกษา 6) ตรวจสอบการดำเนินการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาตลอดจนหลักฐานเอกสารต่างๆทุกประเภทถ้าปรากฏมีความบกพร่องให้พิจารณาเสนอกรมการศาสนาเพื่อขอความเห็นจากประธานสภาการศึกษาของคณะสงฆ์เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วกรมการศาสนามีอำนาจสั่งปิดโรงเรียนได้ 7) วินิจฉัยชี้ขาดปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ 8) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษามอบหมาย (วิชัย ธรรมเจริญ, 2541)

5. กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาประกอบด้วยผู้แทนโรงเรียนต่างๆ โรงเรียนละ 1 ท่านยกเว้นกลุ่มโรงเรียนที่มีโรงเรียนไม่เกิน 10 โรงเรียนให้มีคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้ 1) ผู้จัดการโรงเรียน 2) ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่ และ 3) ครูคฤหัสถ์จากโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนละ 1 ท่าน ให้คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนเลือกประธานกรรมการและรองประธานกรรมการสำหรับรองประธานกรรมการกลุ่มโรงเรียนใดมีโรงเรียน 40 โรงเรียนให้เลือกรองประธานได้ 2 รูป และให้เลือกรองประธานเพิ่มขึ้นอีก 1 รูป ต่อ 20 โรงเรียนที่เพิ่มขึ้นจาก 40 โรงเรียนส่วนตำแหน่งกรรมการและเลขานุการให้ประธานกรรมการเป็นผู้เลือก การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวให้เลือกจากบุคคลในคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนเว้นแต่ประธานกรรมการในการแต่งตั้งกรรมการศาสนาจะแต่งตั้งเฉพาะตำแหน่งประธานกรรมการส่วนตำแหน่งอื่นให้ประธานเป็นผู้แต่งตั้งแล้วรายงานกรมการศาสนาทราบ ผู้ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งต่างๆให้อยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี งบประมาณ ถ้าผู้ได้รับเลือกพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระให้เลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนจนครบวาระ สำหรับตำแหน่งประธานกรรมการถ้าวาระดำรงตำแหน่งเหลือไม่ถึง 60

วันไม่ต้องเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทน

สรุป การบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จัดการศึกษาเพื่อให้พระภิกษุสามเณร ได้เล่าเรียนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ โดยเรียนทั้งทางโลกและทางธรรม ซึ่งปัจจุบันการศึกษาของพระภิกษุและสามเณรนั้นขึ้นตรงต่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ ภายใต้การควบคุมของสภาการศึกษาคณะสงฆ์ ซึ่งมีสมเด็จพระสังฆราชเป็นประธาน

6. สรุป

นวัตกรรมการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม ยุค New Normal เป็นการบริหารการจัดการศึกษา เพื่อให้พระภิกษุสามเณรได้เล่าเรียนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ โดยเรียนทั้งทางโลกและทางธรรม และผู้บริหารจะต้องใช้นวัตกรรมเพื่อการบริหารโรงเรียนไปสู่เป้าหมาย และความสำเร็จ ในยุคปัจจุบัน ซึ่งปัจจัยสำคัญคือ การนำนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนสามารถนำองค์ความรู้ใหม่ๆ มาปฏิบัติหรือถ่ายทอดได้ ได้แก่ สื่อทางการศึกษาด้านกราฟิก เครื่องเสียง วิทยูกระบายเสียง โทรศัพท์ โทรศัพท์ การใช้ดาวเทียม ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา อินเทอร์เน็ต รวมถึงการใช้งานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เกิดขึ้นในอนาคตได้ หากโรงเรียนหรือบุคลากรไม่มีความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ในการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาก็อาจก่อให้เกิดปัญหาได้ ฉะนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการจัดฝึกอบรมบุคลากรในโรงเรียนและคณะผู้บริหารให้ทันต่อการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อที่จะได้นำองค์ความรู้ใหม่ๆ มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การประชุมออนไลน์ การการใช้โทรศัพท์เพื่อการศึกษา การใช้วิดีโอเท็กซ์ การใช้คอมพิวเตอร์และการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา เป็นต้น การบริหารจัดการโรงเรียนควรเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการบริหารเชิงระบบในการทำงาน มีการนำกระบวนการวิจัยและพัฒนาาร่วมกับการบริหาร มีการส่งเสริมและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนที่หลากหลาย การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนและชุมชนเป็นฐาน ส่งเสริมการนำนวัตกรรมโรงเรียนขนาดเล็กมาใช้ในการแก้ปัญหาและการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ การบริหารโรงเรียนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาทักษะอาชีพสำหรับผู้เรียน รวมถึงการนำหลักคุณธรรมจริยธรรมมาใช้ในการบริหารงาน (สำนักผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 6, 2548) และเทคโนโลยีทางการศึกษาหรือสื่อทางการศึกษาด้านกราฟิกเพื่อการบริหารจัดการเรียนการสอน เช่น การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ แบบทดสอบออนไลน์ การพัฒนาเครือข่ายโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้การบริหารงานในโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุป นวัตกรรมการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม ยุค New Normal จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับนวัตกรรมการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม ยุค New Normal ซึ่งเป็นการบริหารจัดการที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จึงเสนอนวัตกรรมในการบริหารคือ MEEN ดังนี้ 1) Management

การบริหารจัดการหรือการพัฒนาวัตกรรมการบริหารจัดการโรงเรียน เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาได้รับใช้เทคโนโลยีที่เกิดขึ้น เช่น การประชุมออนไลน์ การการใช้โทรศัพท์เพื่อการศึกษา การใช้วิดีโอเทกซ์ การใช้คอมพิวเตอร์ และการใช้อินเตอร์เน็ตเพื่อการศึกษา 2) Educational Technology เทคโนโลยีทางการศึกษาหรือสื่อทางการศึกษาที่จะครอบคลุมงานทางการศึกษาด้านกราฟิกเพื่อการบริหารจัดการ ได้แก่ คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายต่างๆ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ 3) E-Leaning การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ แบบทดสอบออนไลน์ เพื่อให้ครูผู้สอนได้มีการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเข้ากับการเปลี่ยนแปลงในยุค New normal 4) Networking การพัฒนาเครือข่าย คือการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน และโรงเรียนกับองค์กรภายนอก หรือโรงเรียนกับชุมชน ให้มีความเข้าใจในการบริหารจัดการสถานศึกษาในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

สำหรับข้อเสนอแนะ ผู้บริหารในโรงเรียนพระปริยัติธรรม ควรมีการจัดอบรมบุคลากรในโรงเรียน ให้มีความรู้ความสามารถในการใช้นวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากร ที่งานต้องม้องค์ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมในการบริหารที่นำมาใช้ สามารถปฏิบัติได้ถ่ายทอดเป็น การนำนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการ หากโรงเรียนหรือบุคลากรไม่มีความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ก็อาจก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการได้ สถานศึกษาต้องมีความพร้อมในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม และการรองรับนวัตกรรมเพื่อการบริหารสถานศึกษาที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งการจัดการศึกษาเพื่อให้พระภิกษุสามเณรได้เล่าเรียนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ โดยเรียนทั้งทางโลกและทางธรรมนั้น อาจมีข้อจำกัดในการใช้งบประมาณที่จะมาจัดสร้างนวัตกรรมได้

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

ผู้เขียนบทความ ได้ศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรม เทคโนโลยี และการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม ในยุค New Normal ซึ่งเป็นการนำนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- กองศาสนศึกษา. (2527). *ประวัติการศึกษาของสงฆ์*. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.
- กิตติ ชีรศานต์. (2539). *เทคนิคการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ ม.ต้น-ม.ปลาย*. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.
- กิริติ ยศยิ่งยง. (2552). *องค์กรแห่งนวัตกรรม: แนวคิดและกระบวนการ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ข่าวไทยพีบีเอส. (2564). *New normal*. เข้าถึงได้จาก <https://news.thaipbs.or.th/content/292126>
- เจริญผล สุวรรณโชติ. (2536). การบริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. *เอกสารการสอนชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ผู้ตรวจราชการประจำเขตการศึกษาที่ 6. (2548). *โรงเรียนต้นแบบ Best Practice ในโครงการสืบค้นและเผยแพร่ข้อมูลผลงานดีเด่นเขตตรวจราชการที่ 6-2*. ราชบุรี: สำนักผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 6.
- ฝ่ายการศึกษาพระปริยัติธรรม. (2546). *ทะเบียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวนนักเรียนจำนวนครู จำนวนห้องเรียนประจำปีการศึกษา 2545 ครั้งที่ 1*. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.
- มานพ ผลไพรีนทร์. (2535). *หลักการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.
- วิชัย ธรรมเจริญ. (2541). *คู่มือการปฏิบัติงานโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา*. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.
- วุทธิศักดิ์ โกชนุก. (2564). *นวัตกรรมทางการบริหาร*. เข้าถึงได้จาก www.mongkornmk01.blogspot.com/2010/06/blog-post_18.html
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2546). *ปฏิทินการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- Damanpour, F. (1987). The Adoption of Technological, Administrative, and Ancillary Innovations: Impact of Organizational Factors. *Journal of Management*, 13(4), 675-688.
- Thomas Hughes. (2022). *นวัตกรรมการศึกษา*. เข้าถึงได้จาก <https://thanetsupong.wordpress.com>
- Workpointtoday. (2020). *New normal*. เข้าถึงได้จาก <https://workpointtoday.com/new-normal-covid19-newworld>

